

ZSOLTÁROSKERT

Máté ev. 28. r.

18—20. verse.

ÉN KRISZTUSNAK HISZEK!

Irta. EÓDÁS JÁNOS

székesfehérvári református lelkipásztor.

Akárki légy is, nem hiszek neked.
Ma nincs testvér és nincs felebarát,
csak farkastárs az ember, ki kidőlt
társa hulláján hizlalja magát.

A hizelgésed kannibál-kenyér:
hizlalsz, hogy zsíros falated legyenek,
s tudásod, pénzed, gyönyöröd és gázod
halálra mérgez, mint pók a legyet.

Új bár katedrán, vagy szónokolj hordón,
izzadj, vagy vérezz, könnyet onts, vagy öklözz,
azért teszed, hogy zsebem kiürítsd,
s hogy lépcsőd legyenek újabb gyönyör-ökhöz.

Nyelved a szádban nagy személtapát,
hiába szór ezer ígéretet;
ha kötél szakad, engem áldozol fel,
s elfutsz, hogy megmentsd hitvány életed.

Ha király volnál, lennél szolga értem?
Ha ép, erős volnál, lennél beteg?
Ha gazdag volnál és körülmagasztalt,
lennél-e mindenkitől megvetett?

Vesd le értem a ruhádat! Bucsúzz el
hazádtól. Hagyd el szerelmed, anyád,
ne legyen kenyered, ne legyen hajlék,
ahol fejed nyugton lehajtanád,

szállj szembe értem az egész világgal
egyedül, s törd, hogy szembeköpijenek,
vérezz el elhagyottan a kereszten,
mint a Krisztus. . . akkor hiszek neked.

Álpróféták, hiába prédikáltok,
belőletek az ős-kigyó sziszeg:
ki értem szolga lett, s meghalt! Keresztfán!,
én egyedül csak Krisztusnak hiszek!

Külmissziói szám.

— „Nincs szomorúbb dolog, mint a megbízásunkkal kiküldeni valakit a missziói munkába és egyedül hagyni testvéri segítség nélkül! — írja Babos Sándorunk Neked is Pei-Tai-

Ho-ból 1940. augusztus 24-én kelt levelében.

„JÖJJÖN EL A TE ORSZÁGOD“*

(Máté evang. 6 r. 10 v.)

123. kérdés. Mi a második kérdés?

Felelet: „Jöjjön el a Te országod!” Azaz: vezérelj úgy minket igéddel és Lelkeddel, hogy mindinkább-inkább engedelmeskedjünk Néked¹; tartsd fenn és növeld anyaszentegyházadat² és semmisítsd meg az ördögnek munkáit s minden hatalmat, mely ellened feltámad³ s minden gonosz tervet, mely a Te szent igéd ellen lesz⁴; míglen a Te tökéletes országod hozzánk eljövendő⁵, amidőn Te leszel minden mindenkben⁶.

A második kérdés Isten országának eljövételére vonatkozik. A keresztyén embernek szentebb reménye nem lehet, mint az, hogy egyszer ezen a földön megvalósuljon az Isten országa. Amire az ember nagyon vágyik, azért természetesen buzgón imádkozik.

Hogyan jön el erre a földre Isten országa?

1. *Hirdetetik az Ige.*

Isten országa eljövételének legfontosabb eszköze az Ige. Ha azt akarjuk, hogy az Isten országa minél előbb eljőjjön erre a földre, akkor nagyon sokat és sokfelé kell róla beszélni. Szükséges, hogy Isten országának evangéliuma hirdettessék az emberek között, hirdettessék az egész földön. Imádkoznunk kell tehát azért, hogy Isten hívjon el embereket, küldjön ki munkásokat, akik az Ő Lelke által vezetve hirdetik az evangéliumot minden teremtésnek.

Ha valaki aratni akar, akkor igyekeznie kell mindent megtenni azért, hogy ennek az országnak a magvai szétszórassanak.

A nemzeti szocialista gondolat pl. hogyan terjedt el Németországban és hogyan jött el a nemzeti szocialista uralom? Úgy, hogy előbb egy kis társaságban, majd szélesebb körben beszéltek ezekről a gondolatokról, hirdették az igazságait, elgondolásait, aztán felvették érte a szenvedést és a harcot... míg eljött a győzelem ideje...

Isten országa megvalósulásának is elengedhetetlen feltétele, az hogy beszélni kell róla, hogy hirdetni kell mindenfelé...

2. *Szüntelenül megújuló anyaszentegyház.*

Vannak emberek, akik azt hirdetik nagy előszeretettel, hogy az egyházra nem sok szükség van, csak az a fontos, hogy az emberek megismerjék Istent és kövessék Jézust Krisztust, az Ő Megváltójukat.

Ez azonban nem így van. Ahol Krisztusnak követői vannak, ott egyháznak is kell lenni, mert az egyház nem egyéb, mint a Krisztusban hívőknek közössége.

Egészen természetes dolog, hogy az ugyanolyan természetű teremtmények, az ugyan olyan cél felé törekvők megtalálják egymást és igyekeznek közösséget alkotni. A közösség erőt ad az egyeseknek és a közösség olyan az emberi társaságok számára, mint a család számára a családi hajlék.

Nem véletlen az, hogy a gólyák és fecskék, amikor elköltöznek melegebb vidékekre, csoportokba verődnek, hatalmas társaságot alkotnak és úgy indulnak el útjukra. Elindulhatnak egyenként is, de nem teszik. Még az okatlan állatok is érzik, hogy az ilyen nagy úton egymásra igen nagy szükségük van.

Amíg az emberek nem jutnak élő hitre, amíg nem ismerik fel az emberi élet rendeltetését, amíg nem törekszenek mennyei célok felé, addig élhetnek úgy a maguk kis egyéni elgondolása szerint, ahogy a fecskék és a gólyák élnek addig, amíg mindegyik csak a maga fészkére gondol. De amikor megérzi a lélek, hogy mire hivatott el, mikor nyilvánvalóvá lesz előtte, hogy a földi élet után örökélet várakozik reá, akkor meg kell tapasztalja azt, hogy szüksége van arra a testvéri közösségre, amely az egyház.

Az egyház *Isten akaratából van*. Isten hívta létre, Isten alapította az Ő Fiának, a Krisztusnak drága vérén. Az egyház kötelessége és feladata az, hogy Isten országa eljövételén munkálkodjon és minden eszközzel azon legyen, hogy ez az ország minél előbb megvalósuljon.

Reformátori elv az, hogy éppen ezért az egyháznak örökös reformációra, állandó megújulásra van szüksége. A gyertya akármilyen szép lánggal égjen is, egy idő múlva elhamusodik. Ez történik a tűzhely parázsával is. Szükség van arra, hogy a hamut időnkint lefujjuk, szükség van arra, hogy megújulás által tudja híven teljesíteni az egyház a maga feladatát.

Az olyan egyház, amely megmerevedik, amely beletemeti magát hittételeinek merev sirjába, amely szertartások ismétlésében éli ki a maga feladatát, amely konzervet csinál abból, aminek életnek és Léleknek kell lenni, csak akadályozója lehet az Isten országa eljövételének.

3. *Küzdelem a Sátán ellen.*

Isten országa eljövételének van egy nagy ellensége. Van valaki, aki mindent elkövet arra nézve, hogy megakadályozza ennek az országnak az eljövételét. Ez a valaki a Sátán.

Kitalál minden módot reá. A különböző korok megfelelő harcászati eszközeit használja fel Krisztus országa ellen.

Ha a mai nyelven akarnánk ezeket kifejezni, akkor azt mondhatnánk, hogy felállítja a maga légvédelmi ütegeit a Lélek ellen, használ

latba veszi a tankelhárítókat az Ige munkája ellen, felkészül a gáztámadásra és kiépti a maga beton vonalait, hogy minél inkább tudjon védekezni...

Isten népének azonban fel kell vennie a küzdelmet a Sátánnal. Úgy kell legyen, mint a kedves és jól ismert ének mondja:

*Lám a Sátán serge talpon, szembetörni kész,
A legbátrabb harcosoknak bátorsága vész.
Bizzatok, mert Jézus eljön, Ő a fővezér,
Zengje ajkunk: Hozzád esdünk győzedelemért.
Ecsedy Aladár*

¹ Zsolt. 25, 4. 5; 143, 10. ² Zsolt. 51, 20; Zsolt. 122, 6. 7. ³ Róm. 16, 20. ⁴ Zsolt. 129, 5. ⁵ Zsolt. 83, 4—6. 17. ⁶ Jelen. 22⁷ 1. Kor. 15, 24. 28.

* Mutató Ecsedy Aladár: „*En is vallást teszek*“ c. könyvből. Megrendelhető az Ifjú Erdély iratterjesztésénél és a Zsolttároskert szerkesztőségében is. Ára: 4 pengő és portó. Megjelent 1940. évben Budapesten. Magyarázat a Heidelbergi Káthezhoz.

ZSOLTÁROSKERT

I. (VII). évfolyam. 11 sz.

HITÉPÍTŐ FOLYÓIRAT.

1940. november.

Szerkesztőség és kiadóhivatal, ahová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők
Kolozsvár, Ferencz József-út 86. Ref. Lelkészi Hivatal
Megjelenik minden hónapban.

Felelős szerkesztő és kiadó:
BIRÓ MÓZES
Társszerkesztő:
BIRÓ MÓZESNÉ

Előfizetés egy évre 2 Pengő.
Egy szám ára 20 fillér.
Előfizetési díjakat és hirdetési díjakat mindig csak nyugta ellenében veszünk át. E címre küldendő: Özv. Szilágyi Miklósné, Kolozsvár, Ferencz József-út 86. sz.

Krisztusért követségben.

— Életkép a mandzsuri missziói mezőről. —

„Valának pedig pásztorok azon a vidéken, a kik künn a mezőn tanyáztak és vigyáztak éjszakán az ő nyájok mellett.

És ímé az Úrnak angyala hozzájuk jöve, és az Úrnak dicsősége körülvevé őket: és nagy félelemmel megfélemlének.

És monda az angyal nékik: Ne féljetek mert ímé hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lészen:

Mert született néktek — a Megtartó, ki az Úr Krisztus, a Dávid vádosában. (Lukács evang. 2. r 8-11. v.)

Ezt az evangéliumot hirdetni mentek Mandzsuriába Babos Sándor lelkész és Babos Sándorné lelkész, miszionárius testvéreink. Az ő életéről és munkájáról számol be az alábbi levél. Hordozzuk őket imáinkban. Ezt a beszámolót karácsonyfa ünnepélyünkön olvassuk fel a felnőttek és a gyermekek előtt.

Kedves Testvérem!

Mikor a nyári szabadságunkról hazajöttünk a pályaudvarról csak a kolera-oltási bizonyítványunk felmutatása után engedtek ki. Akinek nem volt, az a váróteremben kapott oltást és bizonyítványt is. Míg hazajöttünk, még háromszor állítottak meg ezért és a rendőrség előtt hosszú sorban álltak az emberek oltásra várva. A telep és a kórház bejárata, meg az udvar csupa fehér volt a mésztől és a kapuban a hatóság emberei fogadtak. Mi az, kérdeztük nagy megütközéssel, itt is van kolera? Itt vannak mind, mondja a kapus. Azután tudtuk meg, hogy a mi kórházunknak kellett vállalnia a felelőséget a járvánnyal szemben és felvennie minden beteget. Kellett ezt tennie a missziói munka és a kórház érdekében, holott a városban egy hatalmas vöröskereszt kórház épült éppen ilyen célra. Szerencsére igen könnyű esetek voltak, halálozás alig fordult elő. A hatóság — nagyon helyesen — óriási dolgot csinált az esetből; csak ott megy tulságba, hogy a már régen meggyógyult betegeket sem engedi ki — 19 van összesen, — a kórháznak gyógyszer, ellátás rengetegbe kerül — a betegek most csak sétálnak és igen jó étvágyal esznek, de ki fog fizetni mindezért? A nagyobb baj az, hogy a többi betegek maradtak el, mert megijedtek a kolérától, sőt az orvosokat is félnek kihívni házakhoz. A 80 ágygal rendelkező kis kórházunkban jelenleg, kolerásokkal együtt, csak 33 beteg van; rendszeren tele a kórház, sőt sokszor kiesnek is bizonyul, csupán a nagy kínai ünnepek alkalmával ürül ki hirtelen, mert a betegek egyszerre mind meggyógyulnak, hazamennek lakomázni, de azután 4—5 nap múlva szállingóznak vissza s úgy hamar megvan újra a létszám. Reméljük, hogy a kolera elfelejtődik és visszatér a régi rend a kórházba.

A napokban jött be a vidékről egy 6 tagu család: férj, két feleség, két nagy leány és egy négy éves kis fiú. Az egész család ópiumot szív, kivéve a gyermeket, némelyik 20, némelyik 10 éve és most meg akarnak

Babos Sándor és Felesége kisfiukkal a hulán-i otthonuk kertjében Mandzsuriában.

szabadulni ettől a nagyon drága, de még rombolóbb méregtől. A két leány tanítónő, elképzelhetjük, hogy mint tanítónők, hogyan küzdhetnek honfitársaik megmentéséért, ha maguk is részesei ennek a nagy bűnnek. Az apa 500 dollárt tett le azzal, hogy ők nem akarnak innen kimenni addig, míg meg nem gyógyulnak, azaz elég erőseknek fogják magukat érezni a kísértéssel szemben. Miféle kísértés? Ha nem akarom, hát nem szívom — gondoljuk mi. Nem úgy van ám, mert az ópiumkereskedő a legártatlanabb ember. képével jár az utcákon, bemegy az „ismerős” házakba, előveszi zsebéből drága portékáját és ezt mondja: „Na, csak még most az egyszer vegyétek meg, nem jövök aztán többet”. Megveszik, hogy szabaduljanak az embertől, de aztán nem tudnak szabadulni a méregtől. Vagy ha barát jön, csábítja egy kis beszélgetésre a kocsmába, vagy egy kis „lebuja” és észre sem veszi

és máris szívja hosszú pipájából a lassan, de biztosan ölő mérget.

Ugyancsak a nyári szabadságunk alatt történt, hogy az egyik igen hűséges presbiterünknek meghalt egy három éves kis fiacskája. Ez annyira megrendítette hitében, hogy egy nála levő egyházi fiók kulcsát és valami egyházi pénzt a templom asztalára dobott azzal, hogy ő nem viseli gondját ezután, sem nem megy a templomba, mert lám a fia meghalt, az Isten nem segítette, nem őrizte meg ettől a csapástól. Sokan még mindig azt hiszik, hogy a keresztyénség megóv és bebiztosít minden fájdalomtól, szerencsétlenségtől. Nem, de megóv, megment minden végeláthatatlan és földresújtó emberi fájdalomtól, felemel és adja az emberi helyett; az Isten szerint való szomorúságot, mely üdvösséget szerez.

Hoang-Sága-testvérünknek borbély jüzlete van, ez csak súlyosbítja a helyzetet, mert napoként érintkezik egy csomó emberrel, akik nem késnek állandóan figyelmeztetni arra, hogy látod, ez a régi isteneid elhagyásáért van. A Sátán dolgozik abban a műhelyben, hol eddig valóban Krisztus volt az Úr, de hiszszük, hogy a Sátán uralma csak ideig való itt is. Hoang úr nem zárkózik el a keresztyén testvérek látogatásától, kik nem hagyják magára elesettségében, kétségeiben. Imádkozzunk azért, hogy ne kerüljön a presbiteri tiszt megvonására a sor. Természetesen az egész kis gyülekezetre — 110 a keresztyének száma — kihatással van egy ilyen eset és jelenleg éppen egy erősnek bizonyult presbiterről is van szó. Hordozzátok imádságaitokban Hoang testvér életét, hogy Krisztus tegye őt újra hűséges katonájává.

A missziói munkának most több és nehezebb külső akadály van, mint rendszeren, de azokkal itt még eddig meg lehetett küzdeni. A fent említett belső akadályokhoz hasonlóak voltak, vannak és lesznek, melyek hol erősítik, hol meggyengítik a gyülekezeteket. A bennszülött egyházak hovatovább mind többet és többet kell vállaljanak az anyagi terhek hordozásából, mert a külföldi munka és pénz minden percben megszünhetik, — de éppen úgy tovább is folytatódhatnak, minden zökkenés nélkül — és ekkor teljesen magukra lesznek utalva ezek a gyermek cipőben járó gyülekezetek. De van sok biztató jelenség arra, hogy meg is fognak állani, ha arra kerülne a sor és mindenek előtt az Úr őrzi az Ő nyáját és megtartja azokat, akiket kiválasztott és akiket már el is hívott az Ő egyházába.

Az uram nincs itthon, két hetes útra ment, a Szungári mellett levő gyülekezetek látogatására. Augusztusban nagy árvíz pusztított arra is, nagy a nyomorúság, sok a szegény és még több az éhes ember. Irja, hogy egy hét gyermekes családnak gabonát vett, hogy bár egy pár hétig legyen mit enniük. Hulánban az a nehézség, hogy a legelemibb élelmiszerekhez nehéz hozzájutni; a szegénynek nincs eledele, nincs ruhája, mert az egyszerű kék kínai vászon is eltűnt a boltokból. Egy szegény kis gyermek is ruha nélkül feküdt tegnap az utca porában: holtan. Neki sem jutott egy darabka rongy sem, vagy leszedték róla, hiszen neki már úgy sem kell.

Az uram nekünk írt soraival fejezem be leveletem, hadd legyen ez a köszöntés a ti számotokra is, „Most pedig a jó Isten oltalmába ajánlak lelkeim Mindnyájaitokat, mert az én érettetek való aggodalmaskodásom úgy sem ér semmit az Ő drága, szerető kegyelme nélkül“.

Hulán, 1940. október 8.-án.

Babos Sándorné.

Lehetetlen? . . .*)

(Zsid. 11. r.)

Te azt mondod, hogy lehetetlen,
és leereszted a kezed,
csüggedt-fásultan belenyugszol,
— ha nem lehet, hát nem lehet!

Te azt mondod, hogy lehetetlen,
s befagy az ajkad, a szíved,
már alig mersz, s kihál belőled
minden nagy, hősi lendület!

S miattad dülhat itt a gátság,
fertőzhet a bűn, kapzsiság,
hagyod: hadd rohanjon vesztébe
dühödt örülként a világ . . .

Hát mit tehetnél? Nincs hatalmad,
se szó, se vér, se könny, se jaj,
se ész, se fegyver nem segít már,
se ezer nábob, sem arany . . .

— Legyen, mi lesz! . . . Ha ég az erdő,
ki oltja el? S mit ér a gát,
ha a tenger kilép medréből,
s örülként dobálja magát? . . .

Lehetetlen, hát lehetetlen!
Méreggel, átokkal teli
a világ . . . Szenny, láz, kelevény már,
lehetetlen megmenteni!

Így szólsz, mert hitvány, nyavalyás vagy,
s tapló van melleden belül,
és nem tudod, hogy a hívőnek
a lehetetlen *sikerül!*

Szavára forrás kél a pusztán,
a néma szól, a béna megy,
manna hull, hegyre hág a tenger,
vagy a tengerbe lép a hegy!

Szeretet lesz a gyűlöletből,
a büszke megalázkodik,
a kapzsi íngét odaadja,
s a káromló imádkozik.

Vízen járhatsz, tűzön mehetsz át,
ha hiszel! . . . S mindez nem mese,
példák beszélnek, s nézd, körülvesz
a „bizonyosságok fellege!“

Hígyj és minden lehet! Ne ejtsd le
csüggedt-fáradtan fejedet,
lehet béke, lehet bocsánat,
új élet, jóság, szeretet!

Erő, fegyver, ész, pénz, ravaszság,
könyörgés, semmi nem segít,
de megmentheti a világot
a legnagyobb erő . . . : a hit!

Bódás János

*) E számban megjelent versek Bódás János „Gyalogút“ című legújabb verskötetéből valók. A „Gyalogút“ megrendelhető a Zsoltároskert szerkesztőség útján is. Kötendő könyv! Ára füzve 2 pengő 50 fillér és portó.

Mi történt Csonkamagyarországon az elmúlt 22 év alatt a külmisszió ügyéért?

— Előadás külmissziói ünnepélyre. —

Huszonkét év története.

A világháború után bekövetkezett súlyos megpróbáltatás a nemzeti és egyházi élet minden vonalán érezte hatását. Megérezte az éppen nekiindult, alig 15 éves magyar külmissziói munka is a háborút és annak minden következményét, a magyarság szét-darabolását. Csak 1921-ben tér annyira magához a külmissziói kicsiny tábor, hogy fölvehesse a harcot a közömbösség ellen és megindítsa építő munkáját a magyar külmisszió felvirágoztatásáért.

A „Hajnal” című külmissziói lap 1915-től tartó kényszerpihenő után 1921 áprilisában megindul és ezzel megkezdődik az ébresztgetés munkája.

A Magyar Evangéliumi Keresztény Missziói Szövetség ugyanebben az esztendőben újjáalakul, nagy külmissziói konferenciát rendez. Megindul az élet. A megelevenedést fontos külmissziói események segítik elő. Az egyik legfontosabb esemény, hogy Kunst Irén magyar misszionáriusnő, aki korábban 1904-től 1913-ig már Kinában dolgozott és akinek munkájába való visszatérését a háború megakadályozta, 1921 elején újra elindulhatott Kinába.

Kunst Irén.

1921 márciusában érkezett meg ismét Kinába. Micsoda öröm volt a megérkezés annak, aki életét Istennek ezen a munkamezején akarta és tudta gyümöcsötvetni. Úgy tűnt fel neki, mintha sohasem lett volna távol második hazájától. Első megérkezésekor még így kellett imádkoznia: Add Atyám, hogy szerethessem a kínaiakat. Most már ezt a szeretetet erőszakkal sem lehetett volna megszüntetni.

De még nagyobb öröm volt azoknak a szívében, akik várták. A vak gyermekek és a keresztyének egyaránt boldog örömmel vették körül. Sziao-ü, a Kis Drágakő már nagy leány lett, már ott volt az iskolában és tanította a kicsinyeket. Amint megkezdődött a munka, milyen nagy dolog volt látni, hogy azok, akik valamikor az ő munkáján indultak meg Krisztus nyomdokain, ma már hűséges munkásai lettek az Ur szállójának.

Nemsokára Csinkovba került és itt dolgozott tovább. Innen indult el azokra a missziói utakra, melyek mindig elengedhetetlen részei voltak missziói munkájának. Szeretett utazni, úton lenni, régi munkahelyeket, missziói állomásokat újra felkeresni, de épen úgy szerette az úttörő munkát, olyan helyek felkeresését, ahol nemigen járt előtte senki.

Huejtongi missziói útja alkalmával különösen sok alkalma nyílt a bizonyágtételre. Huejtong környékéről sokan jöttek be a városba a „fimuniang”, a

földanya bálványa imádására. A kínaiak rendkívül vallásosak és nagyon buzgók a bálványok imádásában. Ilyen beszélgetések folytak le misszionáriusnőnk és a bálványimádók között:

„Ne imádjátok a bálványokat! Emberkéz csinálmányai, nem tudnak segíteni”. — „Igazán hamisak a bálványok? Kit imádjunk hát?” — kérdezték ijedten. — „Az egy élő Istent, aki az eget és a földet és a mindenséget teremtette.” — „Igen, igazad van, az eget és a földet kell imádni, mert ha az ég nem esik, a föld nem terem” — mondja az egyik asszony. „Dehogy! Nem úgy van! Istent kell imádni, az ég az Ő háza és a föld az Ő zsámolya.” — „Hogy imádjuk az Istent? — kérdezték többen.

Kunst Irén.

„Ne égessetek gyertyát, se tömjént. Ő nem is kívánja, hogy áldozatok neki, hanem hogy lélekben és igazságban imádjátok.” — „Tanítsatok hát, hogy mit mondjunk!” — „Isten könyörülj rajtam, én bűnös vagyok, meuts meg engem, hogy ne jussak a pokolba, hanem a mennyországba” — így imádkoztatok reggel, este. Mi emberek mind bűnösök vagyunk, születésünktől fogva, azért Isten elküldötte az Ő egyszülött Fiát, kinek neve Jézus, ő bűneinket magára vette és értünk meghalt a keresztfán. Most mindenki, aki Jézusban hisz, örök életet nyer”. — „Még ilyen boldogság is

volna? Félek, hogy ezt el nem nyerhetem" — mondták többen. „Csak hinni kell és akkor elnyerhetitek“.

„Meddig maradtok itt?“ — „Hétfőn megyünk“. „Hétfőn? És mikor jöttök vissza?“ — „Az t nem tudjuk. Talán újévre.“ — „Ne menjetek el, hisz addigra megint elfelejtjük, amit most hallottunk“.

Igy vágyakozik a kínai lélek biztos segítség és az örökélet után.

Kunst Irén kínai munkásságának legszebb korszaka éppen ez a második kínai tartózkodása volt. Teljes erővel dolgozhatott, hiszen a nehéz kínai nyelvben már teljesen otthon volt. Az ő természete nem szerette a tulságos megkötöttséget és ezért nagy öröm volt számára, hogy önálló munkaköre volt. Igaz, nem volt könnyű Hunan tartomány belsejében járni, hiszen ennek legnagyobb részében senki sem járt előtte. De ez a tény annál inkább serkentette és ösztönözte.

Sokszor jártak életveszéllyel ezek az utazások. Kína egységét belső háborúk, villongások tépik, szaggatják. Ugyanakkor a közbiztonság leromlik, rablók járnak, fosztogatnak mindenfelé. Senkinek az élete nincs biztonságban.

Kunst Irénnek is nem egy rabló kalandot kellett átélnie. Egyszer (1926-ban) három keresztyén asszonnyal és egy kis fiúval indultak útnak Tongtao felé. Csak egy podgyász vivő férfi volt velük. Néhány kilométernyi gyaloglás után egy asszonnyal találkoztak, akit a rablók éppen akkor engedtek szabadon.

Megálltak, tanácskoztak. Visszafordulni? Arról szó sem lehetett. Mit szoltak volna a kínaiak, ha félnek? Azért csak előre.

Isten Igéjével bátorították egymást. „Isten a mi oltalmunk és erősségünk. Isten bizonyos segítség a nyomorúságban. A seregek Úra velünk van. Jákóbb Istene a mi várunk.“ — Azután imádkoztak.

Ujabb néhány kilométer után egy koldusasszony hozta a hírt: „Most mentek át a másik oldalra, vacsoráznak“.

Alig tettek pár száz lépést, a tulsó oldalról már hallották a „Megállj“ kiáltást.

Őt felfegyverezett rablót pillantottak meg, akik őrt álltak. Majd átjöttek a folyón, míg a kis csapat térdre hullva imádkozott.

— A főnök beteg, orvosságot kér. Jöjjetek át a tulsó partra!

Nem volt mentség, menniök kellett. A tulsó parton csak az őröket látták, a főnök nem volt sehol látható. Kis rablók az utitáskára vetették magukat, de az őrök megtiltotta nekik. Kunst Irénnek kellett kinyitania azt.

Emelje fel a ruhaneműt! — mondta. Talán azt remélte, hogy tele van ezüsttel.

Csak pár darab mosdószappan, pár ceruza és egy kevés orvosság volt benne a személyes holmín kívül. Azután még valamelyes rézpénz. Közben beszélgetni kezdett Kunst Irén az őrökkel, aki tudakozódott, hogy van-e katonai kísérete? — Nem bizunk emberekben, hanem az élő Isten oltalmában! — volt a válasz.

— A keresztyén tan jó. — felelte az őrök, — de ha elfogadjuk, abban kellene hagyjunk mesterességünket.

Megkínálta őket szappannal és ceruzával, amiket szívesen fogadtak. A főnöknek igen sokféle orvosság kellett.

Nagy megkönnyebbülés vett erőt mindenkin, amikor megtudták, hogy tovább mehetnek. Az őrök

még bocsánatot is kért a feltartóztatásért és most már zavartalanul folytathatták utjukat Tongtao felé.

Kunst Irén 1931-ig dolgozott egyfolytában Kinában. Akkor hazajött pihenni, de ez a pihenés szakadatlan szolgálat volt egészen addig, amíg 1932 októberében vissza nem érkezett Kinába. Ez a harmadik tartózkodása már sokkal rövidebb volt az eddigieknél. Örökké ifjú lelke már fáradó testben lakozott és Isten hazahívta magához, örök pihenőre.

Már igen fáradtan indul neki utolsó utjának Csingesóba, majd innen néhány nap után Szüimíngbe. Mint mindig, most is gyalog érkezik meg. A hid alatt egy ismerős nőt lát meg, aki teljesen elhagyatva fekszik tifuszban. A pogányok annyira félnek a betegségtől, hogy a súlyos beteget kiteszik és egyedül hagyják. Kunst Irén azonnal gondjaiba veszi a beteget. Ételt és orvosságot visz neki, majd rendszeresen ápolja. Tőle kapja meg ő maga is a tifuszt, amely aztán könnyen végez a már fáradt és kimerült testtel.

Porai ott nyugszanak abban a földben, amelynek népéért életét áldozta.

Vasel Matild.

A magyar protestáns külmiszió megerősödését szolgálta Vasel Matild kínai misszionárius nő Magyarországi látogatása is. A Magyar Nők Missziói Bizottsága 12 év óta hordozta imádságos és áldozatos szeretetével kínai munkásságát s ezért váltott ki 1921-ben nagy örömet Magyarországra jövetelének híre. Szerte járt az országban és előadásaiival, beszámolóival ébresztgette a hitet, a külmisziói munka iránti felelősséget a magyar keresztyénségben. Néhány hónapos munkálkodása után az év végén, 1921-ben indult is vissza Kinába.

Csangesóban a vak iskolát vezette. Ebben az iskolában tanít Kong Ella (Sziao-ü, a Kis Drágakő) akit a magyar vasárnapi iskolás gyermekek neveltettek. Közben missziói utakat tett.

A vak iskolában mintegy 60 leány volt. Ebből a fele tanuló, kik öt osztályban tanulták a Szentírást, a kínai nyelvet, a történelmet, természetrajzot, számítást, írást, zenét és kötetést. A kis kötőüzemben a világ minden részéből érkeznek rendelések. Vannak, akik elküldik a kötőanyagot és így készíthetik el a vak leánykák a megrendelt holmít. Vasel Matild missziói utjait arra is felhasználta mindig, hogy ezeket a dolgokat eladta és így az iskola fenntartása nagy mértékben könnyebbült meg. Az iskola énekkara több helyen énekelt és vette ki a részét a hívogató, toborzó munkából.

Megnehezedett a csangesai vak iskola élete és munkája a kínai-japán háború kitörése után. Igen

sok ember hajléktalanná lett a légi bombázások és menekülések következtében. Mindenféle baraktáborok álltak. A vak iskola életét is állandóan légi riadók zavarják. Sokszor kell lemenni az óvóhelyre, de néha annyira tele volt vízzel, hogy fönn kellett megvárni a légi veszély elmúltát. Az egyik bomba olyan közel esett a missziói házhoz, hogy annak egyik oldalát teljesen lerombolta.

Az állandó légiriadók, a nyugtalan élet, az óvóhelyeken való összezsufolódás megviselte Vasel Matild egészségét is. Aki annyi munkát végzett olyan fáradhatatlanul, most már kimerülten és fáradtan végezhette csak munkáját. Az óvóhelyen tartózkodása közben kapta meg a tifuszt, amely fáradt szervezetével gyorsan végzett. 1939-ben meghalt.

A magyar külmiszió kínai munkájának barátai Vasel Matild hűséges munkatársát, Forstmeyer Annát vették ez évtől kezdve gondozásukba.

Molnár Mária.

A magyar külmisziói munka igazi virágzása és növekedése akkor kezdődött meg, amikor Molnár Mária indult útnak a Csendes Óceán Admirális szigetsoportján lévő szigetre. Mánuszra. Az ő személyére és munkájára figyelnek fel először tömegesen az emberek. Rajta keresztül kezdik megérteni Isten missziói parancsát és a magyarokra is vonatkozó küldő szavát.

1927-ben indul útnak, sok nehézség és akadály legyőzése után. Mánusz az első munkahelye. A mánuszi missziói központból járja aztán a távolabbi szigeteket, első sorban Pitilut, mely lassanként munkájának új központja lesz. Munkássága előttünk is jobban

ismerős. mert több erdélyi missziói kiadvány ismerteti levelei alapján utazásait és szolgálatát.

1935-ben tér haza először hosszabb pihenésre. Megható volt a búcsuzása. Sokan szerettek volna eljönni vele. A kis Pista mondta is: „Ides, vigyél el a te faludba“.

Mikor látták, hogy pakol, hát csak jöttek egymás után és hoztak az ő szegénységükből, egyik tálat, a másik fazekat, kanalat, gyöngydiszket, készítettek kis kanut, nyilakat, lándzsákat s mindenféle halászati eszközöket.

Igy jött el rohamosan az az idő, amikor a Friederun nevű német tengerhajó Pitilu előtt horgonyt vetett. Hordták még egyre a sok értékes holmit. Csináltak egy kis bennszülött házat, egy teljes nagyságu diszes bennszülött ágyat. A sok csomagnak már nem volt elég helye, nem volt elég láda. Még hirtelebben deszkákat is kellett gyártani. Mindezek a tárgyak láthatók a Magyar Református Külmisziói Szövetség muzeumában, Budapest. IX., Kálvin tér 8. sz., II., 17. alatt.

Nagyon nehéz volt Mária testvér szíve, amikor az udvaron állandóan ott lebzselő feketéit látta. Szokatlanul csendben voltak és néha a szipogást elfojtva,

újjaik között dörzsölték szét könnyeiket. Még egyszer leborultak Józseffel imádkozni. Majd mikor megindult a hajó felé, megmozdult a tömeg, megszólalt a törzsfőnök: Szorítsatok kezet a mi Misziszünkkel, mert most elmegy és sokáig nem látjuk. Mind ott voltak. Nem tudtak szólni a sírástól, csak úgy nyújtottak kezet.

Másfél évi itthonartózkodás, szakadatlan munka, előadás után tért vissza ismét Pitilura misszionáriusunk 1936-ban.

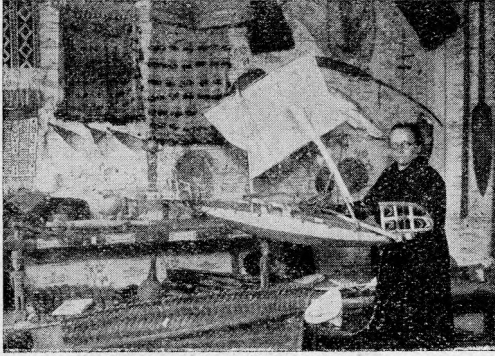
Pápua harcos.

Itthoni szolgálata áldott gyümölcsöket hozott. Mindenféle örömmel fogadták és lelkesen álltak a missziói munka mögé hallgatói. A missziói érdeklődés újból fellángolt és a misszió baráti serege megsaporodott.

Molnár Mária és a kis Pista.

Távolléte alatt is tovább folyt Ptilun a munka. József, Mária testvér bennszülött munkatársa végezte nagy hűséggel, sok megpróbáltatás között a bennszülöttek lelki gondozását, az ígéhirdetés szolgálatát és a keresztlők előkészítését. Munkásságát és életét a Missziói Füzetek 91. száma ismertette. József jól gondját viselte a gyülekezetnek és ha megérezték is a feketék misszionáriusuk távollétét, mégis zavartalanul folytatótt a munka visszatérése után.

Molnár Mária a missziói muzeumban.

Mind jobban világossá vált, hogy Molnár Mária munkássága egyedül nem tud kielégíteni minden igényt. Sok vágyakozó lélekhez egy ember nem tud mindig eljutni. Szükséges a munkatárs, a segítség.

Bennszülöttek

Ez tűnik ki mind jobban második pitilui tartózkodásából, ez időszakban írt leveleiből. 1938 augusztusában például így ír:

„Isten kegyelmes vezetése után végre eljutottam ismét Pakra. Eppen egy éve, hogy itt voltam. De meg is látszott a misszióházon: Eben Ezerén, az elhagyatottság. Mikor az ajtót kinyitottam, a patkányok ijedt

menekülését láttam. Alig tudtuk a házat egy nap alatt rendbehozni, hogy fekvőhelyet készíthessünk magunknak. De ugyanilyen szármalmasan néz ki a lelki élet is, úgy a megkereszteltekénél, mint a keresztelésre előkészülő bennszülötteknél. Több mint harmincan szeretnék magukat felvétetni a gyülekezetbe a keresztség által. Most ezeket kell előkészíteni és tanítani.

„Az első este az volt a törzsfőnök kívánsága, hogy: írjál Misszisz haza, hogy valaki jöjjön és itt lakjon állandóan nálunk, mert Pitiluról nem tudsz gyakran jönni és mi sokat vagyunk egyedül s nem tudunk növekedni”.

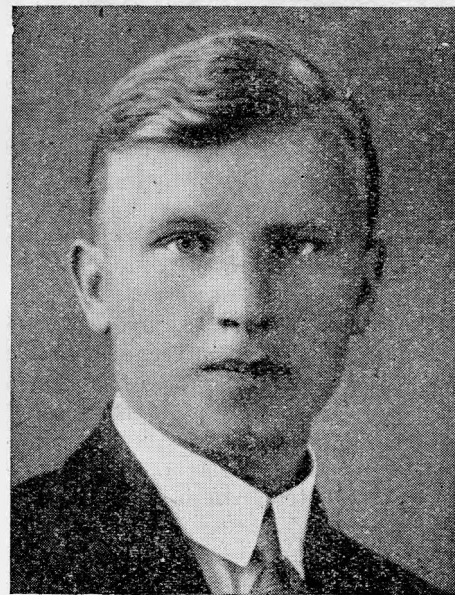
Nagyon szeretném én is, ha ezek a pakiak kapnának egy állandóan ott lakozó misszionáriust. Munka van elég”.

Molnár Mária kívánsága Isten segítségével talán a közeljövőben valósággá is válik. Egy felvidéki diakonisszatestvér, Erzsébet testvér készülődik ki, hogy munkatársa legyen abban a munkában, amelyet Isten annyira megáldott a pápuák között.

Döbrössy Lajos.

A magyar keresztyénség, különösen a reformátusság mindig különös felelősséget érzett a mohamedán világgal szemben. Ugy érezte, hogy az evangélium fátylóját neki kell elvinni a Balkánra és első sorban a törökség között kell Isten üzenetét hirdetni.

Ezek a vágyak mentek át elgondolásokból valósággá, amikor a Magyar Evangéliumi Keresztyén Missziói Szövetség Református Ága megalakult 1930-ban, majd pedig az egész Szövetség átalakult Magyar Református Külmissziói Szövetséggé. A missziói munka és az egyház között a szálak egyre szorosabbá váltak és ennek gyümölcseképpen munkába indult az első lelkész-misszionárius, Döbrössy Lajos személyében.

Döbrössy Lajos

Törökország egyelőre zárt kapu volt az evangélium előtt, ezért a Bulgáriában élő törökök között kezdette meg munkáját első mohamedán misszionáriusunk. Rövidesen kitűnt, hogy a munka legtermészetesebb központja Sumla, a törökség által erősen lakott

hely, mohamedán theológiával és egyébként is ez alkotta a bulgáriai törökség szellemi központját. Ebben a városban volt a német misszióknak is központja és így a németekkel karöltve folytatható a munka, úgy Sumlában, mint környékén. ahová gyakori missziói utazások vitték a misszionáriusokat.

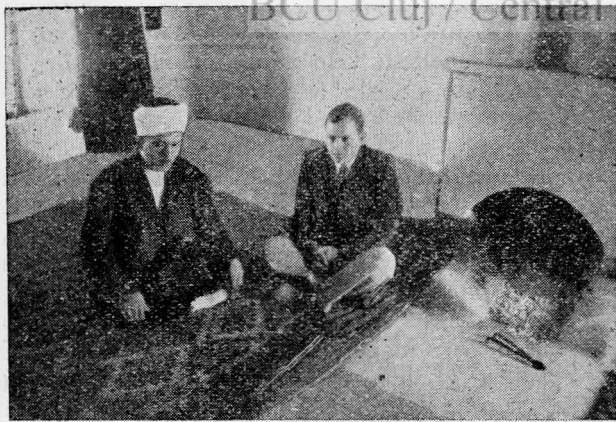
Ha ezek az utazások kalandok dolgában nem is vetekedtek egy kínai, vagy paki missziói úttal, mégis igen sok nehézséget és drága alkalmakat jelentettek az evangélium hirdetésében.

Egyik Deli-Ormáni missziói, utjáról számol be be Döbrössy Lajos:

„Goszpodin Borisszal egy friss novemberi hajnalon indultunk útnak. A liliputi vonat egyetlen személykocsijában csakhamar otthonosan éreztük magunkat. összebarátkoztunk az utasokkal, kalauzzal, bakterrel, állomásfőnökkel, mintha mindnyájan egy családba tartoztunk volna... A határállomáson a kis kis „kávemasina“ egész személyzetétől érzékeny búcsút véve, a szántásokon keresztül nekivágtunk a fehér minarés falunak. Tulajdonképen útunk itt kezdődött.

Alig léptünk néhányat, megállít egy határőr katona s felszólít, hogy azonnal kövessük a kapitányhoz. Ez kihallgatásunk után barátságosan felszólított, hogy azonnal hagyjuk el a falut, mert a határkörzetben nem szabad senkinek tartózkodnia. Legjobb, ha a vonattal, amellyel jöttünk, azonnal visszafordulunk. A vonat azonban már elment és akarva, nem akarva, maradni kellett.

Egy török házban kaptunk szállást éjszakára. Szalásadóink a szoba közepére tettek egy kis kerek asztalt.

Döbrössy útitársa, Goszpodin Borisz, látogatásban egy török házban

arasnyi kurta lábakkal. Mindenki kapott egy fakanalat. Enni kezdtünk. Az evés sorrendje a következő: a gazda széjjeltördeli a kenyeret s kinek-kinek ad belőle egy darabot. Aztán enni kezd. Minden falat után lerakja maga mellé a kanalat s vár addig, amíg a többiek is ettek. Mindnyájan egy tálból ettünk.

Másnap Köklüdzsa községben ért az este. A kávéház előtt egész sereg ember állt, akikkel azonnal lekezeltünk és összeismerkedtünk. A beszélgetés során a mohamedán emberek kételyeibe és lelki küzdelmeibe volt alkalmam bepillantani. Az én magam bölesessége helyett az Igét olvastam nekik, mert sokszor maga az Irás hat legjobban, minden magyarázat nélkül. Órákig olvastam nekik az Igét. Figyelmesen és áhitattal hallgatták a szót, ami ritka mohamedánok között. Késő este búcsúztunk el egymástól“.

Döbrössy Lajos sógora, Engloner Emilia a mohamedán nők között fejtett ki figyelemreméltó munkát.

1936-ban az itthoni missziói érdeklődés felkeltésére hazajött Magyarországra és ezalatt a Külmissziói Szövetség lelkésze, Virágh Sándor kapcsolódott be a

Döbrössy Lajos Kirtliben

sumlai missziói munkába. A török és bulgár hatóságok ellenségeskedése már megkezdődött, aminek következményeképpen először Virágh Sándornak, majd a következő évben Döbrössy Lajosnak kellett elhagynia egyelőre véglegesen a bulgáriai mohamedán missziót. Hiszük, hogy az elhintett magok jó földbe estek, és Isten Igéje nem tér vissza üresen. El fog jönni Délkelet Európában a megbékélés ideje és akkor az evangélium újból elindulhat hódító útjára.

Parragh Lajos.

A bulgáriai mohamedán misszió lezárulása után a magyar reformátusok Albánia mohamedánjai között kezdtek missziói munkát. A református egyház külmissziói felelőssége egyre növekedett és ennek következményeképpen a budapesti egyházmegye önállóan vállalta egy új misszionárius kiküldését és eltartását.

Parragh Lajos református lelkész jelentkezett missziói szolgálatra és igen áldott munkát végzett főképen az ifjúság között az albániai Koresa városában 1938—1939-ben. Közel 50 éves volt az itt dolgozó amerikai misszió és ennek a keretében nyilott szép lehetőség a munkára.

A sok reménységgel és örömmel kecsgető munkát azonban háborus események zavarták meg. Albánia olasz fennhatóság alá került és ez időben az idegeneknek, közöttük a mi misszionáriusainknak is távozni kellett az országból.

Nyugodt és eredményes missziói munka a Balkánon csak akkor nyilhat meg, ha a mai háborus zavarok és fenyegetések a Balkánon végleg megszűnnek.

Igy adott Isten az elmúlt 22 esztendőben nagy külmissziói megmozdulásokat, új munkásokat és lehetőségeket, amiket ha meg is zavart a mai forrongó élet, de megszüntetni nem tud, mert a külmisszió Isten ügye. Ő vigyáz rá és viszi diadalra.

Virágh Sándor.

Szereti-e Ön a Zsoltároskert c. folyóiratot ?

Mutassa meg ezt azzal, hogy a folyóirat 1940. évi előfizetési díját: 2 pengőt haladéktalanul küldje be a Zsoltároskert szerkesztőségére! Tettében megnyilvánuló feleletét várjuk!

! ! ! ! ! ! ! !

A misszió meddő százada: a XVIII. század.)

A missziói felelősséget és a missziói szolgálatot a belső keresztyén élet fokmérőjének tekinthetjük. Ha egy nép, vagy egyház külmisziói munkát végez, jele ez annak, hogy benne élet van, tagjai lelki életet élnek s az egyház is hivatása magaslatán áll. Ha valamely egyház nem végez missziót, sőt nem érdeklődik utána, bizonyosak lehetünk abban, hogy ott baj van, valószínűleg lelkileg halott az egyház. Legfeljebb csak a hagyományok ápolása és a külső keret tartják össze.

A magyar protestáns s általában a magyar keresztyén egyházak életében a XVIII. század ilyen volt. A protestáns egyházakban a romanticizmus, a liberálizmus és a racionalizmus ülték diadalukat. Természetes, hogy ilyen talajból nem fakadt külmisziói szolgálat. A XVI–XVII. század missziói lelkületének a titka abban volt, hogy az élő egyházak élő tagjai élő összeköttetésben voltak az egyház és a misszió Urával, Jézus Krisztussal. Amíg ez megvolt, az egyház alkalmas volt külmisziói szolgálatra, amikor külsőségekre merevedett, elvesztette nemcsak missziói elhivatását, hanem jogát is a külmiszióhoz. Az Isten előtt alkalmatlan eszköznek találtatott a külmiszióra.

A XVIII. század második felében a külföldi egyházak életében elkövetkezett a lelki ébredés ideje s ezt követte a XIX. században a missziói ébredés és szolgálat fénykora. Az ébredés fáradt hullámai el-eljutottak Magyarorszáig is és különösen az evangélikus egyház kapott belőle többet. Külföldi főiskolákon tanuló diákok közül többen az ébredési mozgalmak hatása alá kerültek. Sajnos, az az egyetlen külföldön tanuló diák, akiben a külmisziói felelősség is felébredt és tetté vált, *Pilder György*, idegen egyház misszionáriusaként működött.

A Németországszerte egyre jobban terjedő herrnhuti mozgalom néhány ott tanuló magyar diák életére is döntő hatása volt. Ezek közé tartozott az erdélyi születésű evangélikus vallású *Pilder György* is, aki jénia egyetemi hallgató korában került összeköttetésbe a herrnhutiakkal. *Pilder György* 1716-ban Szászsebesen született, édesatyja buzgó evangélikus lelkipásztor volt. Egy szörnyű pestisjárvány és három testvérének a halála lelkileg összetörték. Kinzó vallásos kételyei az életuntségig sötétenlátóvá tették. Szerettei hiába tartóztatták, külföldre indult, hogy a tudós professzorok vezetése mellett a megnyugvást megtalálja. 1738-ban összeköttetésbe került a herrnhutiakkal, lélekben megújult s 1741-ben Ravalban belépett a herrnhuti testvérközösség tagjai közé.

Gróf Zinzendorf Miklós biztatására és utasítására 1756-ban utrakelt *Hocker* orvos-testvérral együtt Kairó felé. Megbizatásuk a koptok közé s onnan tovább Abessziniába küldte őket külmisziói szolgálatra. *Pilder* Kairóba nemsokára elsajátította az arab nyelvet, lefordította arabra *Zinzendorf* 10–12 prédikációját, foglalkozott a kopt papokkal, de azoknak nem kellett az Evangélium.

A két misszionárius, látva a koptok ellenállását és megkövesedett hitét, útnak indult Abessziniára. A hosszú hajóúton sem tagadták meg misszionárius

mivoltukat: hűségesen végezték a missziói szolgálatot a hajósnép között. 1758. október 19-én eljutottak Haszane szigetéig, itt hajótörést szenvedtek, de sikerült a lakatlan szigetre kivergődniük. Tizenkilenc napot töltöttek ott „éhségben és bánatban, mezítelenségben és szegénységben, szenvedésben és veszedelemben” — írja *Pilder*. „A sötétség fedelme engem és *Hocker* testvéremet olyan kegyetlenül támadott, hogy már-már alig tudtunk ellenállani. Ebben a nagy nyomoruságban félrevonultam a parton és a homokra borulva keservesen sírni kezdtem. Uram Jézus — így imádkoztam — kész vagyok ezen a szigeten meghalni... de mi még nem értük el utunk célját, azért ments ki bennünket...” A huszadik napon arab hajó kötött ki a szigeten és felvette őket. *Pilder* Dseddában — ahova a hajó vitte őket — vérhast kapott.

A két misszionárius végre visszajutott Kairóba. *Hocker* ott maradt, *Pilder* súlyos betegen Európába utazott. Bár teljesen csak 13 év múlva gyógyult meg, 1763-ban már arab nyelvre tanította Barbyban a misszionárius jelöltek. 1772-ben visszatért Magyarországra, itthon hosszabb ideig nevelősködött., majd 1777-ben ismét Németországba ment s a gnadenfrei-i herrnhuti testvérközösségben szolgált haláláig, 1793 november 27-ig.

Pilder Györgyöt, bár nem magyar missziói szolgálatban dolgozott, a magyar evangélikus egyház a magáénak tekinti. Ő volt a magyarhoni evangélikus egyházból kikerült első és a XVIII. század egyetlen magyar protestáns misszionáriusa.

A XVIII. században homályosan felvetődött a zsidómisszió gondolata is. *Szatmári Pap* Zsigmond erdélyi református püspök figyelmét utazásai fordították a zsidómisszió felé. „Mikor Németországban a Moenu (Majna) melletti való Frankfurtban voltam az 1698. esztendőben, — írja — láttam a Sídóknak nagy városokat, kérdeztem: ha vagyon-e ott valaki, aki a Zsidóknak megtérésen munkálkodnék?”

Mikor *Nádudvari Péter* prédikációit 1741-ben közreadta, újból visszatért a zsidómisszió kérdésére: „Miért kell a Zsidókat a keresztyének között elszenevedni? Felelet: *Hadd legyen nekik alkatmatosságok a keresztyének között a megtérésre. Adná Isten!*”

A XVIII. század a misszió szempontjából meddő időszak volt. *Pilder* idegenben kapott indítást missziói szolgálatra és idegen közösség megbízottjaként működött. *Szatmári Pap* Zsigmond figyelme is idegenben terelődött, a zsidó-misszióra s semmi adatunk nincs arról, hogy akár kísérletet is tett volna a zsidó-missziói munkában, pedig, mint püspök ezt eredményesen tehetne volna. Ez a század még csak a kísérletekig sem jutott el. A kísérletezés a XIX. századnak jutott osztályrészül.

Draskóczy László

„Ha Jézus tanításaival szoros kapcsolatba kerülünk, a dolgokat igazi oldalukról kezdjük látni. Jézus tanításainak megértésére csak egyetlen egy lehetőség van: az, amelyhez a Szent Lélek által való belső megvilágosodás folytán jutunk. Le kell vetnünk lábainkról a közhelyek ismételtetéséből álló vallásosság saruit, meg kell szabadulnunk attól a nyegle bizalmaskodástól, amellyel Istenhez szoktunk közeledni. Ha ezen a tapasztalaton még sohasem estünk át, kérdés, hogy voltunk-e valaha az Ő jelenlétében. Akik Isten jelenlétében fecsegnek és bizalmaskodnak, azok még nem igen találkoztak Jézus Krisztussal.” (Chambers O.)

* Lásd: *Draskóczy László*: „A magyar keresztyénség külmisziói szolgálata.” c. könyvét. Megjelent Budapesten 1940. Ara 2 pengő és portó.

H I R E K.

Református napilap. A tiszántúli „Független Ujság”-ot református napilappá alakították át. Az ujság Debrecenben jelenik meg. „Bántás nélkül, de határozottan református szellemben kívánja magyarázni a napi eseményeket”. Kérjük, hogy Ön is, mint jó református ember rendelje meg, olvassa és olvassassa a „Független Ujság”-ot, ezt a régóta várt református napilapot.

„Megkezdjük a református családok pásztori látogatását” cím alatt az újpesti gyülekezet hivatalos lapja ezeket írja: Gyülekezetünk tagjait két-két presbiter, illetve lelkész keresi fel otthonukban, hogy Isten dolgairól, az anyaszentegyház ügyeiről, a család problémáiról beszéljessenek. A látogatások célja kizárólag lelki építés, éppen ezért szeretettel kérünk mindenkit, hogy ne vendégségre várják majd a lelkészek, vagy presbiterek előre bejelentett látogatását, hanem mint olyanokat, akik az Úr Jézus Krisztus követésében járnak és nem terített asztaloknál, hanem az Isten igéje mellett kívánnak a gyülekezeti tagok lelki ügyeiről beszélgetni, s éppen ezért semmiféle megvendéglést el sem fogadhatnak.

— **Ne féltsd te a Krisztus igazságát!** — címen jelenik meg egy kétszáz idézetet tartalmazó könyvecske. A XVI. és XVII. századbeli magyar irodalom gyöngyszemeiből válogatott gyűjtemény ára postai küldéssel együtt 75 fillér. (Diszes egész vászon kötésben 1 pengő 60 fillér.) **Karácsonyi ajándéknak melegen ajánljuk mi is ezt a gyűjteményt.** Megrendelhető e címen: Dr. Pongrácz József theolog. tanár, Pápa, Főiskola.

Több, mint 2000 protestáns lelkipásztor építi Magyarországon a hitet és szolgálja a lelkibb magyarságot. Az ev. lelkészegyesület nagygyűlésén megjelent Dr. Ravasz László ref. püspök is — írja a kecskeméti „Üzenet” c. lap — és a ref. lelkészegyesület meleg, testvéri köszöntését tolmácsolta. Rámutatott arra, hogy a két lelkészegyesületben a visszacsatolások után több mint kétezer lelkipásztor van együtt. Ők együtt képviselik Magyarországon az evangéliumi keresztyéniséget, amely világnézetet, életeszemlényt, és gyakorlati élettervet nyújt egyének és a nemzet számára. Programjuk a világosság és a szabadság programja, a lelkiismeret fejlesztését hirdetik és épp úgy a rendet és fegyelmet is. Ez a program a nemzet építése, a nemzet méltóságának, becsületének szolgálata, a lelkibb magyarság szolgálata. Ravasz László kiemelte, hogy az evangélium magyar szolgálói odanyújtják kezüket mindenkinek, aki a nemzetet örökkévaló erkölcsi erők alkalmazásával különbbé, nemesbé akarja tenni.

A magyar nyelvű Biblia a múlt évben is 170.000 példányban kelt el.

Az **orgoványi** református egyházban az ifjúsági munka eredményesebb végzése érdekében körzeti beosztást készítettek. A hatalmas kiterjedésű gyülekezetet 6 körzetre osztották be. Mindegyik körzet élén egy asszonykört, egy leánykört és egy IKE tag áll. Minden körzetgazda látogatja a reábizott családokban az egyház, illetve az ifjúsági egyesület tagjait. Az orgoványi ifjúság különösen sokat dolgozik az egyházért.

Minden anya tartozik azzal a gyermekének, hogy boldog karácsonyt teremtsen neki. A gyermekkori karácsonyok emléke egész életünkre megmarad.

Kagawa japán származású keresztyén lelkészt és evangélizátort letartóztatták, majd ismét szabadon bocsátották. A japán megszállás alatt levő Kinában rengeteg keresztyén tanítót és növendéket tartóztattak le.

Londoni levél, amelyet október 15.-én kelteztek — írja az Evangélikus Élet — arról számol be, hogy megszűntek a felekezeti ellentétek Londonban. Az angolok a katholizáló s eddig elég hatalmas agitációt teljesen leépítették, s ma az egész angol keresztyénység egységesnek látszik. Ha a bombatámadás következtében valamelyik templom megsemmisül, a szomszéd templom rendelkezésére áll az elpusztult templom híveinek. London közönsége egyházasabbnak látszik, mint valaha is volt. Az egyházi egyesületek, főként az ifjúsági egyesületek mozgó-

koci szolgálatot kezdtek. Az éjszakai támadások után szétrohannak a nagy város valamennyi részébe és forró teával és élelmiszerekkel erősítik a támadásban elfáradt katonákat és lakósságot.

Trón és a kereszt. Modersohn német lelkész írja: „Minden ember szívében ott van egy trón és egy kereszt. Vagy Jézus ül a trónon és akkor az Én függ a kereszten, vagy az Én ül a trónon, akkor pedig Jézus van a keresztre feszítve”. — **Hogy van ez nálad? Ki ül a trónon a te szívedben? A saját éned? Látod-e Jézust vérezni a kereszten?**

„**Kérem, én keresztyén vagyok.**” Hisz ön Istenben? — kérdeztem egy utitársamtól. „**Kérem, én keresztyén vagyok**” — felelte. **Mióta? — Mióta? —** kérdi meglepetve, — hát annak is születtem! — **Igen!?** Ilyen emberrel még nem találkoztam. A keresztyének könyve, az Ige ugyanis azt mondja, hogy bűnbén fogantattam és születtem. Keresztyén pedig azt jelenti, hogy *krisztusi*, aki pedig az, aminek született, nem lehet krisztusi. Keresztyénné újjászületni lehet, de keresztyénné születni nem.

„**Keresztyénség és a háború**” volt a címe annak az előadásnak, amelyet november 8.-án Debrecenben Dr. Török István pápai theolog. tanár a Református Theologusok Munkaközösségének felolvasó-és vitaülésén tartott. A megjelenteket Dr. Vasady Béla egyetemi tanár köszöntötte, mint a Munkaközösség vezetője. Majd Dr. Török előadása következett. Pontosán meghatározta a keresztyénség és a háború fogalmát, rámutatva azok összetett voltára, aztán magyar írók véleményeit idézve fejtegette, hogyan viselkedik a mai ember a háborúval szemben. Sokan — mondta — vádolják a keresztyéniséget, hogy nem tudja a háborút megakadályozni. Azonban az orvos sem tudja meggátolni, hogy ne legyenek betegek. A keresztyén embernek a háborúban éppen annyira szüksége van az egyházra, mint a betegnek betegségében az orvosra, mert az egyház az igazság és szeretet útját keresi, mint az orvos a gyógyulását. A háborút a keresztyénség isteni büntetésnek tekinti, amelyben alkalom adatik bűneink megbánására. Azonban van eset, mikor a keresztyén ember is csak a fegyver útját választhatja. Gondoljunk például a finnekre, akik hitükért és hazájukért fogtak fegyvert. Azonban az egyház a háborúban is legyen egyház, a fegyverek dörgése között még jobban imádkozzék, sohase adja oda magát szellemi municióraktárnak semmiféle irányzat részére, maradjon mindig tárgyilagos és értesse meg, hogy mindannyian rászorulunk Isten kegyelmére. Az egyház legyen az a hely, ahol a háború minden gyűlöletében is ott él a szeretet. A Sátánnak a mi harcunkban sem része, sem öröme ne legyen.

Az Úrei vagyunk. Lutheról egy szállodatulajdonos távozóban nem akart elfogadni semmi fizetést. Helyette arra kérte a reformátort, hogy írjon a szálloda falára valami mondást. Luther azt írta fel reá: „*Mi az Úrei vagyunk!*” Amihez aztán élőszóval azt a magyarázatot fűzte: „Ez a mi vigaszunk, hogy mi nem a magunké, hanem az Úrnak a tulajdonai vagyunk. S mert az Úrei vagyunk, mi magunk is urak vagyunk; urak nevezetesen a nyomor, bűn és halál felett.”

Az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat (ORJO) igazgatója: Egerházy Lajos lelkész testvérünk több napot töltött körünkben, hogy az ORJO munkáját Erdélyben a felszabadult részekben is megszervezze. Ez a munka kiterjed a család-védelemre, élet- és elemi biztosításokra, temetési segélyezésre, van családiház építő akciója, Református Háziipari Szövetsége. Szüntelenül foglalkozik a munkás és munkanélküliség, a föld-birtoklás és a művelés kérdéseivel; a telepítés, parcellázás, házhelykiosztás, kislakásépítés, a gazdavédelem, és mindenféle a falu népét és a város népét érintő, állami vonatkozású szociális és gazdasági intézkedésekkel. Munkája nagyon komoly munka 1926-tól mind mostanáig. Kolozsvárt e munkák közben tartására és vezetésére Egerházy Lajos igazgató Szöcs Lajos egyházközségi jegyző urat kérte fel. **Kérem, lapunk olvasóit, hogy saját érdekükben érdeklődjenek az ORJO munkája iránt és ki-ki kapcsolódjék hozzá az ORJO-hoz!** Az ORJO központi irodájának címe: Budapest, Üllői út 17. sz. II. emelet. Mindenféle ezzel kapcsolatos ügyben teljes felvilágosítással szolgál Szöcs Lajos egyházi jegyző-ORJO megbízott, Kolozsvár, Farkas ucca 21. sz.

Komoly és szép klisé munkáit legjobban készíti KERESZTES J. cinkográfiaja
Kolozsvár, Vár-ucca 2., Jókai-ucca sarkán.

Férfi fehérneműt a legszebb kivitelben és a legolcsóbban készít hozott anyagból is a

„SZOLID” fehérnemű cég

Kész férfi fehérnemű nagy választékban állandóan kapható

Kolozsvár, Mátyás király-tér 1 szám.

Jó a kedvem ihajlárom,

LÁPOSY-tól a csillárom

Kolozsvár, Malom-utca 2. szám.

Cimlapot **CSEHGUSZTÁV** presbyter
rajzművész készítette

Cim: Kolozsvár, Fellegvári-út 102. sz.

Legyen tagja a

„VIRTUS”

Hitel- és Takarékszövetkezetünknek.

Kolozsvár, Ferenc József-út 86.

Jegyezzen üzletrészt; álljon be a zsugoriba; itt helyezze el megtakarított pénzét.

Ha megszorul, innen kaphat kölcsönt.

Ön nagyon jól néz ki, amióta a

GÁLL FERENC

vendéglőjében kosztozik.

Izletes, olcsó ételek.

Cim: Kolozsvár, Rudolf-utca 45. szám
(sarok ház).

Ha jó hust akar venni

KAPITÁNY LÁSZLÓ

mészároshoz kell menni.

Kolozsvár, Kis-utca 19. szám.

Füstölt hus, kolbász, szalona speciális készítése.

A cipőmet mindig

MEZEI GYULA

cipésmester üzletében javíttatom.

Jó munkát kapok és a kívánt időre mindig készen van.

Cim: Kolozsvár, Rudolf-utca 34. szám.

Mindig jó árut kap
az

AURORA-illatszertárban

Kolozsvár, Mátyás Király-tér 29. sz.

Messzi vidékről is szüntelenül keresik, jó hírnevéért a **Református Diakonissza Kórházat**
árai: *szolidak*, ápolói: *diakonisszatestvérek*, orvosai: *kiváló szaktudósok*.

Igazgatója: Dr. Mester Gábor (röntgen szakorvos)
Főorvosok: Dr. Péterffy Pál (sebész), Dr. Kovács Margit (szülész), Dr. Kelemen László (belgyógyász), Dr. Gyulai József (szülész-operateur), Dr. Ósváth Lajos (orr-, fül és gége szakorvos), Dr. Puskás György (gyermekgyógyász).
Orvosok: Dr. Kolumbán Mária, Dr. Tamás József, Dr. Szabó Péter, Dr. Végh Albert, Dr. Hadházy Margit.

Cim: Kolozsvár, Kálvin-utca 2-4 szám.

Sok szegény ember áldja

VETÉSY IMRE

fűszerkereskedőt

jó árújéért, pontos kiszolgálásáért.

Kolozsvár, Rudolf-út 64.

Zeneművekben a leggazdagabb választékot
KIRÁLY könyvkereskedésében

talál. Nézze meg feltétlenül.

Cim: Kolozsvár, Mátyás Király-tér 15. szám.

Szeretem a munkáját nagyon

DEMETER FERENC

férfiszabó mesternek

Kolozsvár, Jókai-utca 2. szám.

Labdát, táskát

KREBSZ-nél

rendeljen.

Kolozsvár, Munkácsi-u. 4. és Horthy M.-u. 1.

Rossz fogai vannak? Keresse fel azonnal

TÉGLÁS

fogászati műtermét.

Cime: Kolozsvár, Ferenc József-út 86. sz.

Kérjük, hívja fel a **ZSOLTÁROSKERT** c. lapunkra ismerősei figyelmét is!

GYÚJTSON reá előfizetőket. Aki legalább tíz előfizetőt gyűjt, az egy évig ingyen kapja a lapot.

Nagy-nyomda Kolozsvár, Egyetem-utca 8. Telefon: 35-32.